

Darbuotojų organizavimo ir kolektyvinių derybų iššūkiai priežiūros¹, viešojo valdymo, administravimo ir atliekų tvarkymo sektoriuose Vidurio ir Rytų +Europos šalyse

NAUJIENLAIŠKIS

NR. 2

Kolektyvinių derybų galios išlaisvinimas trijuose sektoriuose: raginimas imtis veiksmų

CEECAW projektas – tai iniciatyva, kuria siekiama pakeisti kolektyvinių derybų ateitį trijuose svarbiausiuose Vidurio ir Rytų Europos sektoriuose: **priežiūros paslaugų, viešojo valdymo ir administravimo bei atliekų tvarkymo**. Šia iniciatyva siekiame **įgalinti profesines sąjungas ir padidinti sektorių įsitraukimą** įgyvendinant ES direktyvą dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio.

Projektu siekiama padėti profesinėms sąjungoms įgyvendinti Direktyvos dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje (ES direktyva 2022/2041) 4 straipsnyje numatytus tikslus tiek šakos, tiek nacionaliniu lygmeniu. 4 straipsnyje kalbama apie poreikį parengti ir įgyvendinti nacionalinius veiksmų planus, skirtus kolektyvinių derybų plėtrai valstybėse narėse, kuriose kolektyvinių derybų aprėptis šiuo metu yra mažesnė nei 80 proc.

Pirmojo projekto etapo metu partneriai ir ekspertai atliko nacionalinius tyrimus 12 Vidurio ir Rytų Europos šalių. Ataskaitas (anglų kalba) galite rasti [čia](#).

Tiriamasis etapas buvo užbaigtas 2024 m. rugsėjo 3-4 d. Belgrade (Serbija) surengtu seminaru. Apie šį susitikimą galite paskaityti pirmajame [naujienlaiškyje](#).

Šiame – antrajame – naujienlaiškyje norime informuoti apie šalyse partnerėse surengtus **kolektyvinių derybų skatinimo seminarus**.

Taip pat norime jus informuoti apie svarbius įvykius ar naujus tyrimus, susijusius su projekte analizuojamais sektoriais.

Tačiau šiuo metu svarbiausias klausimas yra ES direktyvos 2022/2041 ateitis, nes dvi valstybės narės – Danija ir Švedija – kreipėsi į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą (ETT), nurodamos, kad, jų nuomone, Europos Sąjunga, priimdama direktyvą dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje, viršijo savo kompetenciją. Todėl pradėkime nuo susiklosčiusios situacijos, susijusios su pačia direktyva, apibūdinimo.

Kokia direktyvos ateitis?

2025 m. sausio 14 d. generalinis advokatas Nicholas Emiliou pateikė išvadą byloje C-19/23 dėl to, ar direktyva dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio pažeidžia Europos Sąjungos kompetenciją, apibrėžtą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 153 straipsnio 5 dalyje.

Generalinis advokatas pirmiausia pasisakė už visišką direktyvos panaikinimą. Jo nuomone, lemiamą reikšmę turi tai, kad ES neturi kompetencijos darbo užmokesčio srityje (SESV 153 straipsnio 5 dalis). Anot generalinio advokato, darbo užmokesčio sąvoką reikėtų suprasti plačiai ir neapsiriboti tik darbo užmokesčio dydžių suderinimu (pvz., išvados 59 punktas). Direktyvos nuostatomis, visų pirma 5, 4 ir 12 straipsniais, siekiama reglamentuoti darbo užmokestį (išvados 71 ir tolesni punktai), o tai nepriklauso ES teisės aktų leidėjo kompetencijai. Tačiau, pasak generalinio advokato, direktyva nesikišama į teisę jungtis į asociacijas, kuri pagal SESV 153 straipsnio 5 dalį taip pat nepriklauso ES kompetencijai. Jo nuomone, direktyvos nuostatos, ypač 4 straipsnis, pirmiausia susijusios su kolektyvinėmis derybomis, kurios nepatenka į siaurai aiškinamos „teisės jungtis į asociacijas“ taikymo sritį (išvados 97 ir tolesni punktai).

Gali stebinti tokie skirtingi požiūriai aiškinant toje pačioje dalyje nurodytas išimtis – platus „darbo užmokesčio“ aiškinimas ir siauras „teisės jungtis į asociacijas“ aiškinimas. Įdomu tai, kad nors, pasak generalinio advokato, direktyva, kuria skatinamos kolektyvinės derybos, nepažeidžiama išimtis „teisės jungtis į asociacijas“ reglamentavimo srityje, šios nuostatos turėtų būti panaikintos. Generalinio advokato nuomone, tikslas skatinti kolektyvines derybas dėl darbo užmokesčio nustatymo (1 straipsnio 1 dalies b punktas; 4 straipsnio pavadinimas) iš tikrųjų yra „pagalbinis“, siekiant „svarbiausio“ direktyvos tikslo, t. y. sukurti sistemą, skirtą teisės aktais nustatyto minimaliojo darbo užmokesčio deramumui užtikrinti (išvados 127 punktas). Manytina, kad išvadoje trūksta aiškaus paaiškinimo, kaip 4 straipsnio 1 dalies d punktas ir 2 dalis pažeidžia SESV 153 straipsnio 5 dalį. Vis dėlto generalinis advokatas siūlo juos panaikinti, jei ETT nepanaikins visos direktyvos (121-129 punktai).

Galbūt norėsite susipažinti su Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC) parengta teisine atsakomąja nuomone šiuo klausimu. ETUC atsakomąją nuomonę (anglų kalba) galite rasti [čia](#).

Taip pat galima atkreipti dėmesį į dvi publikacijas, kuriose polemiskai pasisakoma prieš generalinio advokato poziciją:

Elisabeth Brameshuber, *EU Competence in the Field of Social Policy: why the AG's Opinion on the Adequate Minimum Wage Directive in C-19/23 (does not) matter(s)* [ES kompetencija socialinės politikos srityje: kodėl generalinio advokato išvada dėl Direktyvos dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio byloje C-19/23 (ne)svarbi]

ir

Emma Paulet, *Navigating Competence Boundaries – Advocate General Emiliou advises to annul in its Entirety the Minimum Wage Directive in Case C-19/23* [Kompetencijos ribų peržengimas – generalinis advokatas p. Emiliou pataria panaikinti visą Direktyvą dėl minimaliojo darbo užmokesčio byloje C-19/23].

Abu straipsnius galima rasti prisijungus: The Week, ISSUE N°56 27-31 JANUARY 2025, EU Law Live.

Kolektyvinių derybų skatinimo seminarų Vidurio ir Rytų Europoje pagrindinės išvados

Kol laukiame ETT sprendimo, pateikiame informaciją apie CEECAW projekto renginius.

Įgyvendinant projektą buvo surengti kolektyvinių derybų skatinimo seminarai, kuriais siekta intensyvuoti nacionalines socialinių partnerių ir valdžios institucijų diskusijas dėl poreikio parengti veiksmų planą, kaip nurodyta direktyvos 4 straipsnyje. Išimtis šiuo atžvilgiu yra Lietuva, kurioje toks planas jau buvo parengtas iki nacionalinio seminaro. Susitikimų tikslas taip pat buvo pasikeisti patirtimi ir nuomonėmis apie kolektyvinių derybų stiprinimo galimybes, visų pirma – sektorių aspektu.

Šie susitikimai projekto partnerių buvo įgyvendinami mišriu formatu:

Viešųjų Reikalų Institutas, Varšuvoje: 2024 m. spalio 3 d.

Fondacija Centar Za Demokraciju, Bratislavoje: 2025 m. sausio 30 d.

Filosofijos Ir Sociologijos Institutas, Sofijoje: 2025 m. vasario 4 d.

Lietuvos Socialinių Mokslų Centras, Vilniuje: 2025 m. kovo 14 d.

Kiekvieno seminaro metu dalyviai galėjo susipažinti su naujausia informacija apie 4 straipsnio įgyvendinimą bei veiksmų planų rengimą valstybėse narėse, kurią pateikė Torstenas Mülleris (Europos profesinių sąjungų institutas, ETUI). Be to, buvo galima aptarti nacionalinių tyrimų rezultatus konkrečiuose sektoriuose. Didelę pridėtinę vertę seminarams suteikė Europos viešųjų paslaugų profesinių sąjungų federacijos (EPSU) atstovų dalyvavimas, kuris padėjo sustiprinti federacijos matomumą Vidurio ir Rytų Europos regione.

2024 m. spalio 3 d. Varšuvoje vykusiamie Viešųjų reikalų instituto organizuotame seminare paaiškėjo, kad būtina intensyvuoti profesinių sąjungų veiksmus, kuriais siekiama sutelkti darbuotojus ir jiems atstovauti (tai ypač akivaizdu priežiūros ir atliekų tvarkymo sektoriuose), ir kad Lenkijos socialiniai partneriai susiduria su dideliais sunkumais, susijusiais su vis dar rengiamu kolektyvinių derybų atgaivinimo veiksmų planu (direktyvos 4 straipsnis).

→ [Nuoroda](#) į debatų transliaciją (lenkų kalba).

2025 m. sausio 30 d. Vidurio Europos darbo studijų institutas (CELSI) Bratislavoje surengė Čekijai, Slovakijai ir Vengrijai skirtą seminarą apie kolektyvinių derybų skatinimą. Apskritojo stalo diskusijoje socialinių partnerių atstovai aptarė kolektyvinių derybų kliūtis, sektorių iššūkius ir galimas plėtros strategijas. Be to, viešojoje diskusijoje „Derybos dėl geresnio darbo užmokesčio?“ dalyvavo ekspertai Františekas Gajdošas, Monika Martišková ir Šárka Homfray, kurie nagrinėjo tokias temas kaip profesinių sąjungų įsitraukimo sunkumai, platformų ekonomika ir ES direktyvų poveikis. Renginys sulaukė didelio dalyvių skaičiaus – internetu prisijungė daugiau nei 440 žmonių, kurie dalyvavo diskusijoje šiais svarbiais klausimais.

→ [Nuoroda](#) į debatų transliaciją (slovakų kalba).

Ne mažiau aktyvus buvo ir Bulgarijos mokslų akademijos Filosofijos ir sociologijos instituto organizuotas susitikimas Sofijoje 2025 m. vasario 4 d. Diskusijos metu Atanas Katsarchevas (profesinė sąjunga „Podkrepa“) kaip pagrindines Bulgarijoje pastebimos nelygybės priežastis įvardino globalizaciją, technologijų plėtrą, mažą minimalųjį darbo užmokestį ir profesinių sąjungų silpnumą. Jis pabrėžė, kad minimalusis darbo užmokestis ir kolektyvinės sutartys priklauso nuo visos šalies ekonomikos, todėl padėties neįmanoma pagerinti be tinkamos ekonominės politikos. Magdalena Bernaciak (Amerikos universitetas Bulgarijoje, AUGB) pabrėžė teigiamus direktyvos įgyvendinimo Bulgarijoje aspektus, visų pirma – lygybės stiprinimą, stabilių procedūrų, užtikrinančių socialinį dialogą, sukūrimą ir pažangą dėl minimaliojo darbo užmokesčio. Tačiau ji pridūrė, kad, jos nuomone, direktyva yra prieštaringa, nes joje reikalaujama valstybės kišimosi į socialinį dialogą, o tai gali paveikti šio instituto autonomiją. Pagrindinis direktyvos įgyvendinimo trūkumas yra tas, kad, užuot stiprinsi socialinę struktūrą, ji gali ją susilpninti dėl valstybės kišimosi. Pasak Nenko Salchevo (Bulgarijos darbo ir socialinės politikos ministerijos atstovo), vienas iš teigiamiausių direktyvos aspektų yra tai, kad dabar minimaliojo darbo užmokesčio nustatymas yra socialinių diskusijų, o ne vienašališko vyriausybės sprendimo objektas. Kita vertus, siekiant sutarimo, būtina plėtoti trišalį socialinį dialogą. Nenko Salchevas išdėstė du būsimos kolektyvinių derybų plėtros Bulgarijoje scenarijus. Pagal pirmąjį, labiau realistišką, daroma prielaida, kad kolektyvinės derybos išliks tame pačiame lygyje, tik šiek tiek sumažės. Antrasis scenarijus susijęs su galimybe atnaujinti kolektyvines derybas įmonių ir šakų lygmeniu, apimant ir mažas įmones.

→ [Nuoroda į renginio programą \(bulgarų kalba\).](#)

Apžvelkime temas, aptartas 2025 m. kovo 14 d. Lietuvos socialinių mokslų centro (LSMC) organizuotoje diskusijoje Vilniuje. Renginio Vilniuje metu pagrindinės diskusijos sukosi apie kolektyvinių derybų išplėtimo galimybes. Diskusijų metu taip pat buvo pabrėžta, kad reikia stiprinti profesinių sąjungų lyderių apsaugą, kurti priemones, kurios motyvuotų darbdavius pradėti kolektyvines derybas. Taip pat atkreiptas dėmesys į naujo streikų reglamentavimo poreikį ir pabrėžta, kad trūksta patikimos statistinės informacijos, susijusios su kolektyvinių darbo santykių stebėseną. Taip pat akcentuota, kad nuolat vyksta daugybė nacionalinių teisės aktų pakeitimų, todėl socialinių partnerių turimi žmogiškieji išteklių yra nepakankami, kad tinkamai stebėti pokyčius ir prie jų prisitaikyti.

→ [Nuoroda į seminaro transliaciją \(lietuvių kalba\): 1 dalis, 2 dalis.](#)

Apibendrinimas:

- ES direktyva dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje (jos 4 straipsnis) yra pagrindinė kolektyvinių derybų stiprinimo priemonė, tačiau, norint pasinaudoti visais jos privalumais, reikalingi nacionaliniai veiksmy planai.
- Sektoriams būdingi iššūkiai: mažas darbo užmokestis, skaitmenizacijos poveikis, silpnas profesinių sąjungų atstovavimas ir decentralizacija arba didėjantis viešųjų paslaugų dereguliacija ir privatizavimas.
- Socialinių partnerių tarpusavyo pasitikėjimas yra labai svarbus siekiant veiksmingo socialinio dialogo visais lygmenimis.
- Profesinių sąjungų narių ir jų lyderių mokymas tebėra pagrindinis prioritetas plėtojant socialinį dialogą ir stiprinant profesinių sąjungų vaidmenį.
- Seminaras palengvino tarptautinį keitimąsi žiniomis ir paskatino galimą partnerių bendradarbiavimą ateityje.
-

Seminaras, skirtas kolektyvinėms deryboms stiprinti, Belgrade buvo atidėtas dėl įtemptos socialinės ir politinės padėties Serbijoje bei pastaraisiais mėnesiais kilusios gatvių demonstracijų bangos ir bus surengtas 2025 m. gegužės 22 d.

Išmoktos pamokos po seminarų, skirtų kolektyvinėms deryboms skatinti:

- Vidurio ir Rytų Europos profesinės sąjungos neišvengiamai susiduria su iššūkiu aktyviau telkti naujus narius.
- Būtina nuolat analizuoti, ar tam tikri teisiniai sprendimai ar praktika nėra kliūtis kolektyvinių derybų plėtrai. Būtina analizuoti, ar užtikrinama veiksminga teisė streikuoti, ar nėra persekiojami profesinių sąjungų aktyvistai ar apskritai – profesinių sąjungų veikla.
- Labai svarbu kurti ir stiprinti socialinių partnerių pasitikėjimą visuose jų veiklos lygmenyse.

Gerosios naujienos

Šiame naujienlaiškio skyriuje norėtume atkreipti dėmesį į dvi sritis – į Europos socialinio dialogo pasiekimus, bei – į atliktus tyrimus ir ataskaitas, o taip pat – į Europos Komisijos veiklą, tiesiogiai ir netiesiogiai darančius įtaką darbo santykiams ir kolektyvinių derybų klausimams atitinkamuose sektoriuose. Kalbant apie Europos socialinį dialogą, norime atkreipti dėmesį į socialinių partnerių paktą, kuriuo siekiama atgaivinti Europos tarpsektorinį socialinį dialogą. Jo pagrindinis tikslas – mėginti atkurti tarpusavio pasitikėjimą, kuris labai sumažėjo po nesėkmingų Europos socialinių partnerių derybų dėl nuotolinio darbo ir teisės atsijungti. Šioje srityje taip pat atkreipiame dėmesį į tarpsektorines gaires dėl trečiųjų šalių smurto. Antroje srityje atkreipiame dėmesį į ataskaitas ir tyrimus, susijusius su darbo klausimais priežiūros paslaugų sektoriuje. Taip pat atkreipiame dėmesį į Europos Komisijos veiksmus, susijusius su tuo, kad valstybės narės nepasiekia tikslų, keliamų pagal ES reglamentus žiedinės ekonomikos kūrimo srityje.

1. 2025 m. kovo 5 d. Europos Komisija ir įvairių Europos pramonės šakų socialiniai partneriai pasirašė naują Europos socialinio dialogo paktą, kuriuo siekiama stiprinti socialinių partnerių vaidmenį formuojant darbo rinkos, užimtumo ir socialinę politiką. Pasaulinių permainų (įskaitant ir pokyčius, kuriuos lemia žalioji ir skaitmeninė pertvarka) laikotarpiu naujuoju paktu sprendžiami pagrindiniai Europos ekonomikai kylantys iššūkiai ir jis grindžiamas 2024 m. sudaryta Val Duchesse socialinių partnerių deklaracija.

Socialinis dialogas yra neatsiejama Europos socialinio modelio dalis ir turėtų atlikti pagrindinį vaidmenį išlaikant Europos įmonių konkurencingumą, didinant jų našumą, kuriant kokybiškas darbo vietas ir užtikrinant socialinį teisingumą. Socialinis dialogas tebėra esminė priemonė siekiant užtikrinti, kad darbo rinkos prisitaikytų prie skaitmeninės ir klimato kaitos bei tinkamų darbuotojai įgūdžių įgijimo.

Europos Komisijos pirmininkė Ursula von der Leyen sakė: „*Europa taip pat turi keistis besikeičiančiame pasaulyje. Tačiau kintant technologijoms, vystantis pramonės šakoms, būtent socialinis dialogas užtikrina teisingumą ir tvirtą sėkmę. Jis trikdančias naujoves paverčia pažanga visiems. Visa, ką darome, yra dėl konkurencingų įmonių ir darbuotojų gerovės. Pasirašydami Europos socialinio dialogo paktą, socialinius partnerius ir socialinį dialogą laikome Europos sprendimų priėmimo procesų šerdimi*“.

2. Trečiųjų šalių smurtas ir priekabiavimas darbo vietoje gali būti psichologinio, seksualinio ar fizinio pobūdžio. Deja, trečiųjų asmenų smurto reiškinys vis dažnėja. Todėl ES socialiniai partneriai iš penkių sektorių – švietimo, savivaldybių ir regionų valdžios, centrinės valdžios, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų (viešbučiai, barai ir restoranai) bei sveikatos priežiūros ir ligoninių – derėjosi dėl 2010 m. daugiasektorinių kovos su trečiųjų asmenų smurtu ir priekabiavimu darbo vietoje gairių peržiūros.

Europos socialinio dialogo derybos vyko kovo–rugsėjo mėnesiais, siekiant peržiūrėti 2010 m. priimtas gaires. Derybos vyko po dvejus metus trukusio projekto, kurio metu buvo atlikti išsamūs tyrimai ir parengta apie 40 gerosios praktikos ir politikos priemonių pavyzdžių, susijusių su kova su trečiųjų asmenų smurtu ir priekabiavimu darbo vietoje. Tai vienintelės ES lygmeniu sudarytos daugiasektorinės gairės dėl kovos su trečiųjų šalių smurtu darbo aplinkoje.

→ Daugiau informacijos rasite [čia](#)

- 3.** 2025 m. sausio 24 d. Komisija paskelbė naujus svarbiausius vaikų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros duomenis, kuriuose pateikiama išsami vaikų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros būklės, politikos, praktikos ir tendencijų analizė 37 Europos šalyse, įskaitant 27 ES valstybes nares ir 10 šalių partnerių.

Ataskaitoje stebimi politikos pokyčiai per pastarąjį dešimtmetį ir parodoma pažanga, pasiekta plečiant ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros galimybes, nors skirtumai tarp šalių (įskaitant paslaugų kokybę) išlieka dideli. Ataskaitos išvados:

- Pažanga padaryta, tačiau iššūkių vis dar lieka. Nors daugelis Europos šalių padidino vaikų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų prieinamumą, vis dar yra didelis atotrūkis užtikrinant visuotinę galimybę mokytis nuo ankstyvojo amžiaus.
- Paslaugų kokybė Europoje labai skiriasi. Danija, Vokietija, Estija, Slovėnija, Suomija, Švedija ir Norvegija pirmauja pagal garantuotą ikimokyklinio ugdymo prieinamumą, koordinuotą valdymą, pavaldų vienai ministerijai, aukštos kvalifikacijos darbuotojus ir nuoseklų ugdymo požiūrį ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros srityje.

- Tęsiasi perėjimas nuo vaiko priežiūros prie ikimokyklinio ugdymo. Per pastarąjį dešimtmetį septyniose ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemose įvestos oficialios vaikų iki trejų metų amžiaus ugdymo gairės, atspindinčios vis didėjantį ikimokyklinio ugdymo svarbos suvokimą formuojant vaikų ateitį.
- Dauguma Europos šalių į savo mokymo programas įtraukia švietimą darnaus vystymosi klausimais, skatindamos vaikus suprasti aplinkosaugos problemas ir tvarios plėtros svarbą.
- Visoje Europoje vis daugiau dėmesio skiriama skaitmeniniam ugdymui, o daugumoje švietimo sistemų išskiriami vaikų skaitmeniniai gebėjimai. Tačiau kai kuriose šalyse skaitmeninių technologijų naudojimui ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigose taikomi apribojimai.
- Darbuotojų trūkumas yra problema: du trečdaliai Europos šalių praneša, kad trūksta ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros personalo, todėl išryškėja neatidėliotinas poreikis gerinti darbo sąlygas ir tobulinti profesinius gebėjimus, siekiant pritraukti ir išlaikyti kvalifikuotus mokytojus.

→ Daugiau informacijos rasite [čia](#).

- 4.** 2024 m. pabaigoje buvo paskelbtos keturios Europos Komisijos užsakymu atliktos ataskaitos, kuriose nagrinėjami pagrindiniai ilgalaikės priežiūros paslaugų sektoriaus iššūkiai.

Europos gyventojams senėjant ir žmonėms gyvenant ilgiau, priežiūros paslaugų poreikis didėja. Tačiau šiame sektoriuje vyrauja maži atlyginimai, prastos darbo sąlygos ir darbuotojų trūkumas, dėl kurio darbuotojams tenka didelis darbo krūvis.

Pirmojoje ataskaitoje, kurią parengė Europos socialinės politikos analizės tinklas (ESPAN), daugiausia dėmesio skiriama žinių apie ilgalaikės priežiūros darbuotojus spragoms. Joje pažymima, kad skirtingos valstybės narės turi skirtingas priežiūros sistemas, ir pabrėžiama, kad reikia strategijų, pritaikytų prie kiekvienos šalies darbo rinkos struktūros.

Europos ekspertų centro (ECE) ataskaitoje analizuojama, kaip ES darbo teisė taikoma ilgalaikės priežiūros darbuotojams. Joje įvardijamos problemos, kurios priklauso nuo darbdavio tipo (viešojo ar privataus), sutarties rūšies ir darbo vietos. Nors teisinės apsaugos priemonės egzistuoja, jų vykdymas dažnai yra silpnas, todėl veiksmingos apsaugos priemonės daugeliui darbuotojų yra neprieinamos.

Kitoje ESPAN ataskaitoje aptariami paslaugas namuose teikiantys darbuotojai, pavyzdžiui, pagyvenusių žmonių ar žmonių su negalia padėjėjai ir priežiūros paslaugų teikėjai. Šie darbuotojai susiduria su prastomis sąlygomis ir ribotomis socialinės apsaugos galimybėmis. Ataskaitoje vyriausybės, darbo inspekcijos ir paslaugų teikėjai raginami bendradarbiauti, kad šis sektorius būtų geriau reguliuojamas ir taptų profesionalesnis.

Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros (EU-OSHA) ataskaitoje pabrėžiami pavojai, su kuriais susiduria sveikatos ir socialinės priežiūros darbuotojai, ir pateikiami įrodymais grįsti siūlymai, kaip pagerinti jų saugą ir darbo sąlygas.

Visose ataskaitose išryškėja bendra tema: būtina imtis skubių veiksmų, kad būtų išspręsta darbo jėgos trūkumo problema, pagerinta teisinė apsauga ir užtikrintos tinkamos darbo sąlygos, kartu išlaikant aukštą paslaugų kokybę.

5.

Europos aplinkos agentūra paskelbė ataskaitą apie valstybių narių iki šiol padarytą pažangą siekiant 2025 m. komunalinių ir pakuočių atliekų perdirbimo tikslų. Remdamosi *Direktyva dėl atliekų ir Direktyva dėl pakuočių ir pakuočių atliekų*, nacionalinės vyriausybės turi pasiekti 55 proc. komunalinių atliekų ir 65 proc. visų pakuočių atliekų perdirbimo tikslą. Ataskaitoje siekiama ne tik apibendrinti esamus valstybių narių atliekų tvarkymo politikos pasiekimus, bet ir nustatyti, kurias politikos sritis galima tobulinti, kad nacionalinės vyriausybės pasiektų numatytus perdirbimo tikslus.

Europos Komisija nusprendė pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, išsiųsdama oficialius įspėjamuosius laiškus kiekvienai iš 27 Europos Sąjungos šalių narių dėl to, kad jos nesilaiko atliekų surinkimo ir perdirbimo tikslų.

Remdamasi naujausiais turimais duomenimis, kuriuos pateikė ES narės, Europos Komisija nurodo, kad visos jos neįvykdė tam tikrų galiojančiuose ES teisės aktuose nustatytų atliekų surinkimo ir perdirbimo tikslų. Kiekviena šalis per du mėnesius turi atsakyti ir išspręsti Komisijos iškeltus klausimus. Jei atsakymai bus laikomi nepatenkinamais, Komisija gali paskelbti motyvuotą nuomonę, kurioje šios šalys bus raginamos laikytis ES teisės aktų. Jei ir po to klausimai liks neišspręsti, Komisija gali kreiptis į ES Teisingumo Teismą.

CEECAW tolimesni žingsniai: kurti ateitį kartu

CEECAW tyrimo lyginamosios analizės išvados bus pristatytos ir aptartos keturiuose nuotoliniuose moksliniuose seminaruose, kurie planuojami šiomis dienomis:

- Kolektyvinių derybų plėtra: balandžio 4 d.
- Viešasis valdymas ir administravimas: gegužės 19 d.
- Atliekų tvarkymas: birželio 11 d.
- Priežiūros sektorius: birželio 23 d.

Kviečiame dalyvauti!

Apie seminarų išvadas informuosime kitame naujienlaiškyje.

Taip pat kviečiame peržiūrėti vaizdo įrašus su CEECAW projekto partnerių pasisakymais apie kolektyvinių derybų vaidmenį skirtinguose sektoriuose, kuriuos planuojama netrukus paskelbti. Vaizdo įrašus bus galima rasti Viešųjų reikalų instituto bei projekto partnerių interneto svetainėse ir socialiniuose tinkluose.

Be to, projekto metu bus parengti politiniai dokumentai/rekomendacijos, kuriais galės remtis tiek Vidurio ir Rytų Europos šalių socialiniai partneriai, tiek ir valstybės institucijos.

Projekto baigiamasis renginys vyks Briuselyje, kur apskritojo stalo diskusijos metu savo pozicijas galės išsakyti visos suinteresuotos šalys.

Challenges for Organising and Collective Bargaining in Care, Administration and Waste collection sectors in Central Eastern European Countries

Partnerstwo CEECAW:

VIEŠŪJŲ REIKALŲ INSTITUTAS
EUROPOS VIEŠŪJŲ PASLAUGŲ PROFESINIŲ SĄJUNGŲ FEDERACIJA – EPSU
FONDACIJA CENTAR ZA DEMOKRATIJU – DEMOKRATIJOS CENTRAS
LIETUVOS SOCIALINIŲ MOKSLŲ CENTRAS – LSMC
STREDOEUROPSKY INSTITUT PRE VYSKUM PRACE – VIDURIO EUROPOS DARBO STUDIJŲ
INSTITUTAS – CELSI
FILOSOFIJOS IR SOCIOLOGIJOS INSTITUTAS – IPS

Projekto trukmė:

2023 m. lapkričio mėn. – 2025 m. spalio mėn

Projektą finansuoja:

Europos Komisijos užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas

Laukite kito naujienlaiškio, kuriame bus pateikta
daugiau naujienų ir naujų įžvalgų.

